МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2020

ББК 81.0
С91
УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:
Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 16 – 18 березня 2020 року, Рівне. – 329, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2020 р.).

До збірника увійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Бойко В., Воробйова І. А. ***7***
Вербалізація концепту «home» у романі Дж.Роулінг «Harry Potter and the Philosopher's Stone»

Лавринюк І. М. ***13***
Міжкультурна комунікація та врахування когнітивних особливостей

Левчук П., Рошко Р. ***18***
Багатомовні корпуси слов'янських та балтійських мов Clarin-PL

Потапчук С. С. ***27***
Критерії вибору слів-концептів у сучасному мовознавстві

Примачок Л. Л. ***30***
Змістові характеристики суб'єктності фахівця з фізичної реабілітації

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бєлова С. А. ***34***
Оптимізація освітнього простору як важливий чинник виховання і розвитку дитини у практиці бременських шкіл 20-х рр. XX ст.

Вовчук Н.І. ***44***
Застаріла лексика в історичному романі В.Пікуля «Фаворит»

Д'яченко Д., Воробйова І. А. ***49***
Лексико-стилістичні засоби вираження іронії у серіалі Марка Геттіса та Стівена Моффата «Шерлок»

Зубілевич М. І., Фінчук Г.В. ***57***
Gender identification of the news text

Калініченко М. М. ***62***
Літературна критика Едгара Аллана По в дискурсі популярної літератури США 1800-х років

Колесник С., Воробйова Л. М. ***72***
Художній світ роману Айн Ренд «Джерело»

Михальчук Н.О., Чала Ю.М. ***79***
The Term "Absurd" and Commedia Dell'arte Manifesto

Михальчук Н.О., Яцюрик А. О. ***94***
Психолінгвістичні механізми квазівзаємодії з творами мистецтва

Поліщук Д., Воробйова І. А. ***109***
Особливості існування термінології архітектури в художньому тексті (на прикладі оповідань А.К.Дойля про Шерлока Холмса)

Попович Р. Г., Тимощук І. О. ***114***
Вторинна номінація в термінології: функціональний аспект

Самборська І.М. ***118***
Психолингвистические методики в изучении восприятия значения языкового знака

Титечко О., Воробйова І. А. ***124***
Скорочення у сучасній англійській мові, їхні класифікації та особливості існування у сучасному мовленні

Юхимець Д., Воробйова І. А. ***128***
До питання про особливості психологічної термінології

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Антончук І. Є., Кіндрат Н. П. ***132***
Використання інтерактивних технологій з метою розвитку критичного мислення здобувачів освіти на уроках англійської мови

Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л. ***142***
The Features of a Professionally – Oriented Teaching English Language to Technical Specialties Students of Higher Educational Establishments

Білоус Т. М. ***152***
Development of Intercultural Communicative Competence in the University English Language Classroom

Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О. ***154***
Автентичний контекст навчання як запорука активного залучення старшокласників до навчального процесу

Бородчук Л. С. ***159***
Професійна майстерність вчителя англійської мови як важлива складова розвитку сучасної школи

Войтенко І. Г. ***163***
Використання відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у дошкільному закладі

Голуб Т. Й. ***166***
Використання нових інформаційних технологій в процесі навчання

Івашкевич Е. З., Набочук О. Ю. ***171***
Розвиток здібностей соціального інтелекту вчителів сучасної середньої загальноосвітньої школи

Лаворик Т. А. ***185***
Погляд на громадянську освіту очима сучасного вчителя іноземних мов

Лукащук О. П. ***189***
Інноваційні технології як засіб для розвитку пізнавальних інтересів учнів

Лящук Г. П. ***193***
Ігрові моменти на уроках англійської мови

Мосіна Ю. С. ***196***
What infographics is and how it can help while learning

Мороз М. С. ***200***
Rôle de l'enseignant. Les pédagogies actives et les pédagogies de la transmission dans enseignement/apprentissage du français

Мороз Н. М. ***205***
Емоційний компонент процесу навчання іноземної мови

Музичук Д. ***209***
Характеристики вчителя фасилітатора

Погуляєва М. С. ***216***
Атестація педагогічних працівників як складова їх професійної компетентності

Сембай Н. Б. ***219***
Introduction of information and communication technologies and Internet resources into the educational process as one of the means of developing the creative potential of the individual in terms of competency education

Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В. ***227***
Die Bildung der interkulturellen Kompetenz im Fremdsprachenunterricht

Філіпчук О. Г. ***239***
Розвиток творчої особистості засобами англійської мови в умовах трансформації української освіти

Шевчук О. Ю. ***248***
Формувальне та підсумкове оцінювання учнів 2-х класів НУШ на уроках англійської мови (з досвіду роботи)

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л. ***253***
Die Persönlichkeitsbildung des zukünftigen Fachmannes mittels einer Fremdsprache

Івашкевич Е.Е., Антюхова Н. І. ***265***
Психологічні механізми перекладацької діяльності

Ковальчук О.М. ***286***
Принципи підготовки здобувачів вищої освіти до інноваційної професійної діяльності

Ковалюк В. В. ***294***
Оптимізація підготовки студентів внз до ведення наукової дискусії іноземною мовою

Ніколайчук Г.І., Ногачевська І.О. ***297***
Формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів у процесі професійної підготовки

Пархоменко О. Т. ***301***
Використання Інтернет-технологій при вивченні англійської мови у вищому технічному закладі освіти

Семенюк Я. О. ***305***
Мобільний телефон як навчальний засіб на заняттях з іноземних мов

Хупавцева Н. О. ***308***
Psycho-Linguistic Characteristics of Facilitative Interaction

Шевчук А. В. ***323***
Лексикографічна компетенція як невід'ємний складник професійної компетентності

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ..... ***326***

Олександра Титечко,
І. А. Воробйова,
(м.Рівне)

СКОРОЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ, ЇХНІ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІСНУВАННЯ У СУЧАСНОМУ МОВЛЕННІ

Мова як засіб спілкування являє собою безперервний пошук, безперервні породження оптимальної передачі. Будучи своєрідним барометром суспільного розвитку і відносин, вона чутливо реагує на найменші зміни в усіх сферах життя. Засоби масової інформації, реклама, ділове спілкування, електроніка, наука і техніка є основними джерелами для поновлення мови. У зв'язку зі зростанням обсягу інформації спостерігається тенденція до економії мовних зусиль і часу. Значних змін зазнає лексика як найбільш рухливий пласт мови. Збагачення лексики мови відбувається за рахунок словотвору, розділу лексикології, що відповідає за появу нових слів.

Своєрідним феноменом в наш час стали соціальні мережі. У процесі користування ними виникали нові слова, а старі лексичні одиниці набували нових значень. наприклад, до оксфордського словника були додані такі нові лексичні одиниці як *LOL* (*laughing out loud*) та *OMG* (*oh my God*). Раніше до словника були додані такі абревіатури, як *IMHO* (*in my humble opinion*), *TMI* (*too much information*) та *BFF* (*best friends forever*). Цей факт може служити підтвердженням поширення сленгу користувачів соцмереж за межі Інтернет-комунікації. Важливою умовою для появи нового слова є наявність продуктивних словотвірних моделей.

Сучасна англійська мова має у своєму розпорядженні такий високопродуктивний спосіб словотвору як скорочення (абревіація), спрямований на створення більш коротких у порівнянні з вихідними структурами (словосполученнями або складаннями) синонімічних їм номінацій. Провідні науковці в галузі лексикології приділяють значну увагу проблемам вживання абревіатур у сучасному мовленні. Однією з основних причин виникнення абревіатур є надмірність інформації. В останні десятиліття зміні

лексичного складу мов приділяється багато уваги у лінгвістичних дослідженнях. Підвищена зацікавленість до інновацій обґрунтовується тим, що останнім часом в англійській мові з'явився великий прошарок нових слів та словосполучень, утворених під впливом різноманітних соціальних чинників. Наша епоха – це час активної абревіації. Сучасна мовна ситуація характеризується прагненням до використання абревіатур у всіх галузях словесності, що помічено багатьма дослідниками.

Існуючі класифікації абревіатур базуються на різних принципах. Зокрема, Т.Сергєєва вважає, що абревіатури поділяються на два типи: - абревіатури, семантичний обсяг яких прирівнюється до семантичного обсягу прототипів, і які, як правило, не вживаються без розшифрування, та - абревіатури, які за своїм значенням відрізняються від корелятів і самостійно функціонують у мові (без розшифрування) [5].

Е.Дубенець, у свою чергу, виділяє два основних типи скорочень: графічні та лексичні [2]. Лексичні скорочення можуть бути застосовані як в усному, так і у писемному спілкуванні, у той час як графічні присутні лише на письмі, в усному ж мовленні вони заміщуються повною формою слова чи словосполучення, як, наприклад, *bldg* (*building*), *govt* (*government*). Дуже розповсюдженими є графічні скорочення позначень днів тижня (*Sun – Sunday*), місяців (*Feb – February*), американських штатів (*Alas. – Alaska*), графств у Великобританії (*Yorks – Yorkshire*) звертань (*Mr., Ms., Dr. – Mister, Miss, Doctor*), військових рангів (*Col. – colonel*), наукових ступенів (*BA – Bachelor of Arts*), одиниць вимірювання часу, довжини, ваги (*sec – second, ft – foot/feet*) тощо [4].

Окрему частину розділу графічних скорочень становлять абревіації латинського походження, що в сфері усного спілкування декодуються як латинською, так і англійською мовою; такими є, наприклад, e.g. – *for example (exempli gratia), cf. – conferre (compare), loc.cit. – locus citato (in the passage cited), p.m. – post meridiem (in the afternoon)* тощо.

Лексичні скорочення поділяються на три основних типи: абревіатури (abbreviation), усічення (clipping) та телескопія (blending) [1; 3; 4].

Абревіатурою зазвичай називають процес та результат процесу створення слова з перших літер чи складів компонентів фрази чи складного слова, яка представлена - ініциалізмами (*MTV – Music Television, EU – European Union*), - акронімами (*NATO – North Atlantic Treaty Organization, scuba – self contained underwater breathing apparatus*), - анакронімами (*radar – radio detecting and ranging, laser – lightwave amplification by stimulated emission of radiation*), - фонологічною абревіацією (*ICU – I See You, ICQ – I Seek You*), - графічною конденсацією (*Y2K – year two thousand, B2B or B2C – business-to-business or business-to-consumer marketing*), - літерацією (*iPod, i-biology, e-fence, m-commerce*).

Усіченням називають процес та результат процесу редукції одного чи декількох складів слова. На думку деяких вчених, такі скорочення не створювались задля вжитку в межах загального вокабуляру мови, але започатковувались як терміни вузької групи людей [7]. Наприклад, такі слова як *exam(ination), math(ematic)s, lab(oratory)* з'явились вперше у сленгу школярів, *spec(ulation), tick(et)* – у мовленні працівників фондової біржі, *vet(eran), cap(tain)* – в армійському сленгу. У той час як подібні терміни, що належать групі, яка є впливовою у суспільстві, можуть переходити до загального лексикону англійської мови, усічення соціально незначних груп так і залишаються лише у їх межах.

Усічення поділяються на такі типи [3]: - апокопа (*ad < advertisement, ed < education, lab < laboratory, logo < logotype, memo <memorandum, pro < professional, teen < teenager*), - синкопа (*specs – spectacles, maths – mathematics*), - змішані усічення (*MOFLAB – mobile floating assault bridge*).

Телескопія об’єднує складання слів і скорочення. Слова утворені шляхом з’єднання частин морфем у складну лексичну одиницю. З іншого боку, телескопічне утворення – це такий спосіб словотвору, при якому частина одного слова зливається з частиною іншого слова або з цілим словом (*joygasm*

= *joy* + *orgasm, mathemagician* = *mathema(tician)* + *magician, abso-bloody-lutely* = *absolutely* + *bloody*) [6, 160-161].

Абревіація як спосіб словотвору є складним, багатогранним явищем. У двадцятому столітті абревіація стала одним із найпродуктивніших способів поповнення словникового складу багатьох мов. Поява в сучасних мовах все більшої кількості скорочень є, безумовно, одним з наслідків науково-технічної революції, яка породила розмаїття нових соціальних понять, які потребують назв, що закріплюють їх у мові.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гармаш О.Л. Збалансованність процесу поповнення словникового складу сучасної англійської мови. *Вісник Мелітопольского державного педагогічного університету ім. Б.Хмельницького*. Мелітополь, 2008. №1. С.183-191.

2. Дубенець Е.М. Лингвистические изменения в современном английском языке. Москва : Глосса-Пресс, 2003. 256 с.

3. Єнікєєва С.М. Скорочення слова як механізм формотворення та словотворення в сучасній англійській мові. *Вісник Запорізького державного університету. Серія: Філологічні науки.* Запоріжжя, 2006. №2. С. 11-14.

4. Кульгавова Л.В. Лексикология английского язика. Москва : АСТ: Восток-Запад, 2008. 511 с.

5. Сергеева Т. Аббревиатуры в системе лексических сокращений. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. 2013. Ч. 2, № 6. С. 174-179.

6. Столярчук О.В. Телескопія у молодіжному слензі англійської, німецької, української та російської мов. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2014. Вип. 8(2). С. 160-162.

7. Чумак Л.М. Структурно-семантичні характеристики телескопних слів. *Вісник Житомирського пед. університету*. Житомир, 2000. № 1. С. 11-147.